کاغذ اخبار

حراج یک فیلم برای واکسن

حقوق معنوی فیلم سینمایی «اولین تولد» به کارگردانی علی عطشانی در قالب فناوری بلاک‌چین به حراج گذاشته می‌شود و ۵ درصد از سود این مزایده به تهیه واکسن کرونا برای ایران اختصاص می‌یابد.

به گزارش جام جم، این حراج که از جمعه ۲۹ مرداد در سایت 1stbornnft.com آغاز شده به مدت هفت روز ادامه دارد. برندگان این مزایده به‌جز دریافت امتیاز معنوی فیلم سینمایی «اولین تولد» یک نسخه از این فیلم را به صورت فیزیکی و با امضای عوامل فیلم دریافت خواهند کرد. همچنین ۵ درصد از مبلغ نهایی مزایده به تامین واکسن کرونا برای ایران اختصاص داده می‌شود.

فیلم سینمایی اولین تولد، محصول کمپانی امریکن برایتلایت فیلم پروداکشنز است که ساخته مشترک ایران و هالیوود به‌شمار می‌رود. وال کیلمر و تام برنجر از بازیگران مشهور هالیوودی هستند که در این فیلم بازی می‌کنند. برخی از آثار مشهور این بازیگران عبارتند از: وال کیلمر بازیگر نقش بتمن، رابرت نیپر بازیگر نقش تی‌بگ در سریال فرار از زندان، تام برنجر بازیگر فیلم‌های جوخه و تلقین، دنیز ریچاردز بازیگر سریال فرندز، دومنیک سوان بازیگر فیلم لولیتا، گِرِگ گرانبرگ بازیگر سریال هیروز، ویلیام بالدوین بازیگر فیلم متولد چهارم جولای، کن دویتیان بازیگر فیلم بورات و....

داستان اولین تولد، نگاهی کمدی به روابط سیاسی بین ایران و آمریکا در بستری خانوادگی دارد. قصه این فیلم درباره دختری آمریکایی به‌نام کیت است که پدرش از سناتورهای جمهوریخواه مجلس سنا و از مخالفان اصلی ایران است و پسری ایرانی به‌نام بن که پدرش در ایران از مخالفان سرسخت آمریکا و هرگونه توافقی با آنهاست. کیت و بن چند سالی است در آمریکا با هم ازدواج کرده و زندگی آرامی دارند تا این‌که شرایط به گونه‌ای پیش می‌رود که دو پدر کنار هم قرار می‌گیرند.

حضور چند فیلم ایرانی در ارمنستان

چند فیلم ایرانی در جشنواره «درخت زردآلو» ارمنستان به نمایش درمی‌آیند. به گزارش مهر، مستند بلند «کاپیتان دریایی» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی مازیار مشتاق گوهری و «بالوره» به کارگردانی و تهیه کنندگی عبدالقادر خالدی در بخش مسابقه فیلم‌های مستند، «کل فاطمه» ساخته مهدی زمان‌پور کیاسری در بخش رقابتی فیلم‌های بلند داستانی و «داستان اوجان» به کارگردانی شهرام بدخشان‌مهر در بخش اکران ویژه جشنواره مستند مردم‌شناسی درخت زردآلو ارمنستان به نمایش در خواهند آمد. این جشنواره از ۲۲ تا ۲۹ آگوست برابر با ۳۱ مرداد تا ۷ شهریور در ارمنستان برگزار می‌شود.

خسته خسته از جفا

۳ شهروند افغانستانی در آخرین تلاش شان برای سوار شدن به هواپیمای آمریکایی جان باختند و این فقط خبر جان باختن ۳ انسان نیست

هجوم مردم افغانستان به هواپیماهای آمریکایی برای فرار از طالبان تضاد عجیبی در خود دارد

چرا درگذشت فرشته طائرپور و هرمز فرهت در روزهای اخیر داغ به دل سینمای ایران گذاشته است؟

یادگارهای ماندگار

آذر مهاجر
ادبیات و هنر

در روزهایی که تلاقی قرنطینه و مرگ بسیاری از هموطنان با عزاداری امام سوم شیعیان(ع)، گرد اندوه به سر شهرهای کشورمان پاشیده بود و در دل‌ها آشوب بود و بر لب‌ها ذکر و دعا، دو هنرمند از میان ما پرکشیدند؛ فرشته طائرپور، تهیه‌کننده باسابقه سینمای کودک و هرمز فرهت، موسیقیدان پیشکسوت ایرانی که فقدان هرکدام از این دو درد مضاعفی است برای فرهنگ و هنر این سرزمین و به‌خصوص برای سینما که یک تهیه‌کننده خوب و یک آهنگساز فیلم توانمند را از دست داد. هرچند که هر دو هنرمند سال‌ها بود در زمینه کار تخصصی خودشان اثری برای عرضه نداشتند؛ نه سینمای کودک تولید چشمگیری داشت و نه جان خسته و بیمار فرهت به او اجازه همکاری با سینماگران را می‌داد اما از این دو هنرمند، یادگارهای ماندگاری باقی‌مانده که لذت هنر را زیر زبان نسل‌های متمادی نگاه می‌دارد و چراغ راه هنرمندان خواهد بود.

در کارنامه حرفه‌ای فرهت و طائرپور اقدامات و تولیداتی هست که به این هر دو جایگاه ویژه‌ای در عرصه هنر اعطا می‌کند؛ جایگاهی که هرگز با حضور هیچ هنرمند دیگری پر نخواهد شد.

مادر سینمای کودک

فرشته طائرپور که ۲۶ مرداد در ۶۹ سالگی به‌دلیل ابتلا به ویرس کرونا از میان ما پرکشید و در روز تاسوعای حسینی در قعطه هنرمندان بهشت زهرا(س) به خاک سپرده شد، با عنوان «مادر سینمای کودک» شناخته می‌شد. طائرپور در طول سال‌های فعالیتش به‌عنوان فیلمنامه‌نویس و تهیه‌کننده آثار درخشانی را به‌خصوص برای بچه‌های دهه شصتی به یادگار گذاشت. هنوز درد هشت سال جنگ تحمیلی و خاطرات تلخش را در کام داشتیم که او فیلم شاد و فرحبخش «گلنار» را به سینما آورد تا به خاطره یک نسل بدل شود. دخترش عزل شاکری هم نامش تا همیشه با نام گلنار پیوند دارد وهنوز می‌توان معصومیت و شیطنت‌های کودکانه گلنار را در چهره‌اش دید حتی وقتی برای مادر اشک می‌ریخت و به فرزند فرشته طائرپور بودن افتخار می‌کرد.

از طائرپور بعدها فیلم‌های دیگری هم برای کودکان به سینما آمد ازجمله پاتال و آرزوهای کوچک، مدرسه پیرمردها و نخودی. طائرپور در طول سال‌های فعالیتش و نیز در این سال‌ها بی‌رونقی سینمای کودک، تهیه‌کنندگی آثاری چون زن دوم، آینه‌های روبرو، خداحافظ دختر شیرازی را به انجام رساند ولی دامنه کارهایش به تهیه‌کنندگی و فیلمنامه‌نویسی محدود نمی‌شود. او در خیلی زمینه‌ها از اولین‌ها بود:

- اولین داور زن ایرانی در بخش مسابقه جشنواره فیلم فجر
- اولین داور ایرانی جشنواره فیلم‌های کودکان در فرانکفورت
- اولین داور ایرانی جشنواره فیلم‌های کودکان قاهره
- اولین داور ایرانی جشنواره فیلم‌های کودکان حیدرآباد
- اولین سینماگر ایرانی که در ۵۰ سال گذشته توانست به عضویت هیات رئیسه سازمان بین‌المللی فیلمسازان کودک وابسته به یونسکو (سیفژ) درآید.
- اولین تهیه‌کننده زن که ریاست هیات مدیره خانه سینما را به‌عهده داشت.

بی‌دلیل نیست که همکارانش در سینمای ایران او را ستوده‌اند و افشین علا در وصفش سروده‌ای منتشر کرده‌است.

احسان کرمی در خاکسپاری این نویسنده و تهیه‌کننده گفته بود: «فرشته طائرپور به ما مردانگی می‌آموخت.» غزل شاکری به‌جز خودش، علی و عسل، تعداد بی‌شماری از مردم این سرزمین را فرزندان فرشته طائرپور دانست که برایشان مادری کرده و او را فرشته جسور و بلندپرواز توصیف کرد.

منوچهر محمدی تهیه‌کننده سینما، از مادری کردن فرشته طائرپور برای اهالی سینما گفت و او را شجاع‌ترین فردی دانست که هر جا لازم بود بی‌محابا حرف می‌زد و بدون ترس و محافظه‌کاری حق و حقوق هنرمندان را طلب می‌کرد.

محسن امیریوسفی، رئیس کانون کارگردانان خانه سینما معتقد است سینمای ایران امروز بیشتر از همیشه به فرشته طائرپور احتیاج داشت که شجاعانه از موضع صنفی و حقوق اهالی سینما دفاع کند.

فرشته طائرپور در روز تاسوعا در حالی به خاک سپرده شد که آخرین دعاها و نیایش‌های او برای حاضران در مراسم خاکسپاری پخش می‌شد و او برای همه مردم سرزمینش و برای همه مردم ایران رحمت و سلامت آرزو می‌کرد.

راوی نت‌های ماندگا

هرمز فرهت که ۲۵ مرداد در ۹۳ سالگی از میان ما رفت، یکی از بزرگان موسیقی معاصر ایران است که معرفی موسیقی دستگاهی ایران به جهان را مدیون او هستیم و نیز سنگ‌بنای آموزش موسیقی دانشگاهی را به جا گذاشته است. هرمز فرهت، پسرعموی شاهین فرهت است که آموزش موسیقی را از کودکی با نواختن ویولن آغاز کرده بود. او سال ۱۳۲۸ در حالی که ۲۱ ساله بود برای ادامه تحصیل به آمریکا رفت و در دانشگاه یوسی‌ال‌ای موسیقی کلاسیک غربی آموخت اما بعدها خدمت بزرگی به موسیقی ایرانی کرد. فرهت کتابی دارد به نام دستگاه در موسیقی ایرانی که درباره ردیف موسیقی ایرانی است. این کتاب که پایان‌نامه دکترای فرهت بود بعدها در سال ۱۹۶۵ در دانشگاه کمبریج با نام انگلیسی The Dastgah Concept in Persian Music منتشر شد، تا سال‌ها تنها منبع خارجی معتبر برای شناخت موسیقی دستگاهی ایرانی به شمار می‌رفت و هنوز نیز از معتبرترین آثار در شناخت موسیقی ایرانی است. این روزها در بازار کتاب موسیقی می‌توانید آن را پیدا کنید، چون ۳۵ سال بعد از انتشار کتاب در دانشگاه کمبریج، مهدی پورمحمدی آن را به فارسی برگرداند و انتشارات پارت آن را منتشر کرد.

سه فصل اول کتاب به بررسی مفاهیم اساسی در ردیف موسیقی ایرانی اختصاص دارد و فصل‌های چهارم تا پانزدهم، ۱۲ دستگاه را بررسی و تحلیل می‌کند. فرهت معتقد بود موسیقی ایرانی ۱۲ دستگاه دارد اما بسیاری از استادان موسیقی بر این عقیده‌اند که موسیقی ایرانی شامل هفت دستگاه و پنج آواز است. ویژگی مهم این کتاب ضمیمه آن است که ۱۴۰ نسخه نت‌نویسی شده از ردیف نصرا... زرین‌پنجه برای تار و احمد عبادی برای سه‌تار را شامل می‌شود. برای نوشتن این بخش فرهت در محضر استادانی مانند حسین صبا و نصرا... زرین‌پنجه نواختن سنتور و سه‌تار را آموخت.

فرهت همچنین در زمینه ارتباط موسیقی شرق و به‌خصوص موسیقی ایران با موسیقی سایر بخش‌های خاورمیانه مطالعاتی داشت و نیز مطالعاتی روی موسیقی تعزیه انجام داده بود.

در کنار همه این فعالیت‌ها، یکی از مهم‌ترین برگ‌های کارنامه زندگی فرهت در دهه ۴۰ ورق خورد. وقتی که علینقی عالیخانی رئیس دانشگاه تهران، از فرهت دعوت کرد برای سامان دادن رشته موسیقی دانشگاه تهران به او کمک کند.

این دعوت به شکل‌گیری یک برنامه‌ریزی چهار ساله برای دروس موسیقی دانشگاه تهران انجامید که دو سال اول برای همه دانشجویان مشترک بود و دو سال آخر با تمرکز روی یکی از سه شاخه تحصیلی موسیقی پیش می‌رفت.

فرهت از اصغر بهاری، فرامرز پایور و چند نفر از استادان موسیقی ایرانی دعوت کرد به صورت پاره‌وقت آموزش موسیقی ایرانی را در دانشگاه به عهده بگیرند و به این ترتیب دپارتمان موسیقی در دانشگاه تهران سامان یافت.

شاید جذاب‌ترین یادگار هرمز فرهت، آهنگ‌هایی باشد که او برای فیلم‌های سینمایی ساخته است؛ فیلم‌هایی که هر کدام‌شان وزنه‌هایی در تاریخ سینمای ایران محسوب می‌شوند.

وقتی داریوش مهرجویی در آمریکا بود از آنجا که سنتور هم می‌نواخت، چند برنامه زیر نظر فرهت اجرا کرد و این دوستی به پیشنهاد ساخت موسیقی فیلم «گاو» انجامید. بعد از آن مهرجویی ساخت موسیقی فیلم‌های آقای هالو، پستچی و دایره مینا را نیز به عهده او گذاشت و در همان سال‌ها برای فیلم‌های «آرامش در حضور دیگران» و «صادق کرده» ناصر تقوایی نیز آهنگسازی کرد.

هرمز فرهت بعد از سفرها و رفت و برگشت‌های بسیار به ایران، سال‌های پایانی عمرش را در ایرلند ساکن بود و در همین کشور به ذات‌الریه مبتلا شد و بر اثر همین بیماری از میان ما رفت.

نمای نزدیک

دغدغه باورپذیربودن نقش

رضا بهبودی، بازیگر تئاتر و سینما که این روزها فیلم سینمایی «گورکن» را در اکران آنلاین دارد، باورپذیربودن نقش را دغدغه هر بازیگری می‌داند.

این بازیگر که در فیلم گورکن به کارگردانی کاظم ملایی، نقشی کوتاه اما متفاوت بازی کرده، درباره حضور در نقش‌های متفاوت به هنر آنلاین می‌گوید: از آنجا که در مبحث هنر آنچه اهمیت دارد چگونگی ارائه محتوا و مضمون است و قرار نیست فقط به محتوا نظر داشته باشیم که طبعا در جای خود مهم است، بنده سعی کرده‌ام با توجه به بضاعت خودم و بضاعت سینمای ایران، انتخاب‌هایی از این دست داشته باشم. ممکن است همیشه موفق نبوده باشم ولی به سهم خود، کوششم در این جهت بوده است.

بهبودی درباره تاثیر سابقه تئاتری خود در این تصمیم‌گیری‌های جسورانه در سینما هم توضیح می‌دهد: یقینا فعالیت در تئاتر مؤثر است. به هر حال، زمینه ۲۵۰۰ سال نمایشنامه‌نویسی، پشتوانه فیلمنامه‌نویسی در این تاریخ صد و اندی ساله آن است. آشنایی هر چند اندک بنده با متون نمایشی که ژانرها و سبک‌های گوناگونی را دربرمی‌گیرد، طبعا در حساس‌شدن به متن فیلمنامه و شیوه‌های روایت تأثیرگذار است. این مدرس بازیگری درباره ویژگی‌های فیلمنامه گورکن می‌گوید: از لحاظ محتوایی توجه به شرایط یک زن و بررسی وجوه درونی شخصیت قابل‌توجه است. واقعیت این است که در سینما و تئاتر و حتی ادبیات ما به مسائل زنان کمتر پرداخته‌شده و اصطلاحا صدای زنان شنیده نمی‌شود. هنر ما در کنار دیگر مسائل، مردانه بوده و همین موضوع این فیلم را قابل‌توجه می‌کند. از لحاظ فرم هم فکر می‌کنم نویسنده/کارگردان، دست به کاری سخت‌زده تا از پرداخت کلیشه‌ای چنین موقعیت‌هایی دوری کند. او راه نپیموده یا کمترپیموده‌ای را انتخاب کرده که در خور توجه است. در ضمن توجه فیلمساز به لایه‌های متعدد سبب‌شده فیلم در سطحی متفاوت قرار گیرد. بهبودی درباره چالش‌های بازی در نقش سیروس شریف‌زادگان هم بیان می‌کند: همیشه باور پذیربودن/ شدن نقش، دغدغه هر بازیگری است. این نقش با وجود کوتاه بودنش و مخصوصا به همین دلیل بسیار سخت‌تر از نقش‌های دیگرم بود. جدا از این نیز این نقش مختصاتی داشت که با کمک کارگردان محترم به انجام رسید. ملایی ویژگی نکته‌سنجانه‌ای دارد و درباره موارد مهمی از فیلم تحلیل داشت. در واقع توجه و صحبتش درباره این مسائل بسیار راهگشا بود. این بازیگر در پاسخ به این سوال که گورکن چه جایگاهی در کارنامه او دارد و فکر می‌کند مخاطب چه بازخوردی نسبت به آن داشته باشد، هم می‌گوید: در مقام بازیگر کوچک این فیلم باید بگویم، فیلم گورکن باعث خوشحالی و افتخار من است. به نظرم مخاطب جدی (نه الزاما خاص) در این اثر با فیلمی متفاوت و دغدغه‌مند با زیباشناسی که امضای کارگردان را دارد، مواجه خواهد شد و در کنار لذت وسرگرمی به مسائل تازه‌ای می‌اندیشد.